

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

UN TRIMESTRE

Dins Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.

ADMINISTRACIÓ:

St. Bernat, 5, Pral.-2.^a

CIUTAT DE MALLORCA

(Administrador: Juan Riutort.)

LA AURORA

¿A ON LA VENEN?

A Manacor: Ca-mestre Antoni Fiol Ferrer, 5.

A Palma: Llibreria d'En Guasp Morey, 6.—Taller d'encuadernacions d' En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria de N.º Ernest Frau, Bros-a.—Llibreria Amengual y Muntaner.

Surt cada dissapte per donar ventim i altres erbes an es qui s'ho guany

Sobre lo de sa Cripta

Torna parlar D. Juan Rotger

Hemos de advertir al Sr. Ferrá que las razones con que demostramos ser falsa aquella su *forma suprema del respeto a los muertos* (consistente en no tocarlos del lugar donde fueron sepultados), no han perdido su vitalidad después que nos ha nombrado al Padre Delehayé. Un nombre podrá contrarestar otro nombre y aún muchos nombres; pero mil nombres no podrán contrarestar una razón. ¡Cuánto menos uno solo si es que aún el del Padre Delehayé pueda aducirse! (1)

Más, aparte la falsedad de aquella *forma*, veamos como el señor Ferrá, proclamándola, se contradice a sí mismo.

No puede negar el Sr. Ferrá su entusiasmo por el sepulcro actual del Beato Ramón Lull. Aunque en prosa, le hemos visto hacer gala de los recursos de su lírica en alabanza de este monumento. Que es una sepultura digna y muy digna; que es un monumento histórico venerable; que es tan rico en antigüedad como en valor artístico; que el nombre de un Sagrera va asociado a esta obra; que ante ella se estremecen las generaciones con una emoción a lo Píerrer; que es un relicario lleno de recuerdos seculares; que está envuelto con rancios aromas de incienso y de poesía; que está consagrado con una segunda y definitiva consagración; que está como soldado al cuerpo de Ramón Lull; *et alibi aliorum plurimorum*. Así ha cantado el señor Ferrá las excelencias del sepulcro actual del Beato. De la generación que a Lull le dedicó este monumento, era congruente que el Sr. Ferrá nos cantase también las glorias y nos las cantó. Que era una generación de artistas; que era más devota de Ramón Lull que nuestra generación; que estaba más cercana al espíritu del Beato que nosotros; en fin, que era, en eso del lulismo, la flor y nata de las generaciones cuyas obras hemos de respetar religiosamente.

Y preguntamos nosotros; este sepulcro tan... divino ¿es el primer sepulcro que ha tenido Ramón Lull? Esta generación modelo ¿entendió que la forma suprema del respeto a muertos consiste en no variarlos de sepultura?

De la «Vida Compendiosa del Beato Ramón Lull» escrita por el competísimulo lulista don Salvador Galmés hemos sacado las siguientes noticias: El cuerpo del Bto. Ramón fué depositado en una caja de madera que se guardó en la sacristía del Convento de San Francisco. Salvado milagrosamente de un incendio, se le construyó debajo del púlpito de la misma iglesia y sobre el nivel del suelo una urna de piedra con apitafio a la que fué trasladado. Día 22 de Junio de 1448 se hizo una segunda traslación: esta vez los restos de Ramón Lull fueron colocados en una caja que probablemente ocuparía el cuerpo inferior del monumento gótico que tenemos. Treinta años más tarde verificóse la tercera traslación a la sacristía. Desde el lugar en que el cuerpo del Beato fué aquí depositado, se hizo más tarde una cuarta traslación a otro lugar de este

mismo recinto. En el año 1482 verificóse un quinto traslado, sin salirse de la mencionada sacristía. Finalmente poco antes de 1492 el cuerpo de Ramón Lull fué depositado en la urna de alabastro del sepulcro gótico actual. De manera que en tiempo de nuestros mayores el cuerpo de este Martir fué trasladado seis veces. ¡Si entenderian que la forma suprema del respeto a los muertos es no tocarlos del lugar donde fueron sepultados!

Ahora bien; o las generaciones pasadas obraron mal al trasladar tantas veces los restos de Ramón Lull o lo hicieron bien y acertadamente. Si obraron mal ¿por qué el señor Ferrá nos las propone como modelo? Y si obraron bien ¿por qué recrimina que nosotros hagamos lo mismo que ellas hicieron? Proclamar la célebre *forma* y entonar un himno a quienes se la pusieron por montera, es una contradicción lamentable en que ha incurrido el señor Ferrá.

Para nosotros es insostenible que se falte al respeto de los muertos cuando se trasladan sus restos desde una altura a otra sepultura mejor y por tanto hemos de alabar a nuestros antepasados a quienes todos los monumentos les sabian a poco para honrar a Ramón Lull. Ellos no pararon hasta escribir una bellísima página de lulismo levantando franciscano. ¿Quién que tenga sano el juicio afeará a la generación presente que escriba también su página de amor y devoción al Mártir de Bugía? La cripta será una hoja que con caracteres más o menos felices ha de agrandar el volumen monumental en donde la posteridad leerá la historia del incomparable Ramón.

Juan Rotger, Pbro

EL BISBE CAMPINS

§. 6.

La questió dels bens del Santuari de Lluch.

També tocà an el Bisbe Campins arreglar amb l'Estat l'envitricolladíssima questió dels bens del Santuari de Lluch que tant havien donat que fer i que sentir a l'Autoritat Esglesiàstica de Mallorca Les possessions que tenia dit Santuari, feia tants de sigles, no ès gens extrany que despertassen an els inemics de l'Esglesia ganas ben fortes d'espampolar-les-hi d'un vent o d'altre. Convertits en lleis els projectes, despulladors dels bens esglesiàstics, d'En Mendizabal i en virtut de la llei *desamortisadora* de 1841, comensaren les actuacions per dur a cap l'espoliació del Santuari de Lluch. Dia 12 de setembre de 1845 una Reial Orde declarà que tres setenes parts dels bens del Santuari estaven subjectes a la *desamortisació*; dia 13 de setembre de 1855 l'Estat, en virtut de les noves lleis *desamortisadores*, dictades durant el famós *bienni pogresista*, s'apoderà dels censals i de les possessions i cases del Santuari. El *col·legial* Mn. Ramón Bosch logra dia 17 de febrer de 1857 una altra Reial Orde que mana tornar provisionalment an els preveres *col·legials* de Lluch l'administració i percepció de les rendes dels bens del Santuari. L'any 1862 l'administració de dits bens passa an el Rt. Rector d'Escorca, que seguí administrant-los

pacíficament, fins que l'any 1882 una mala ànima denuncia a l'Estat dits bens còme subjectes a la *desamortisació*. Amb aixó se mou un plet, i una Reial Orde de 26 de març de 1884 regoneix la *personalitat* de el Rt. Rector d'Escorca i declara improcedent tal denuncia. Així tornà seguí el Santuari de Lluch en pacífica possessió de sos bens fins que dia 21 d'Agost de 1897 se presentà de cop i boleí an el Santuari l'*Administrador Substitut de Bens i Propiedats de l'Estat* d'aquesta Província amb una Reial Orde de 31 de juliol anterior que manava l'incautació i venta dels bens del Santuari per l'Estat. El Rt. P. Prior de Lluch posa emperons ben fundats a l'execució de tal Reial Orde. Dia 24 del mateix mes aquell *Administrador substitut* insisteix en que el Rt. P. Prior li fassa l'entrega, aquest s'hi negà, protestant de tal exigència, i donant-ne compte an el Rdm. Sr. Bisbe, Dr. Don Jacinto M.ª Cervera, que protestà de tot alló davant l'Il·lm. Sr. Delegat d'Hisenda de Balears i davant l'Exm. Senyor Ministre d'Hisenda, recordant-li que, per dur a cap tal incautació, en tot cas hi havia que instruir i resoldre l'expedient de *permutació* de tals bens segons les mateixes lleis civils, i en sems *recorria* de tal Reial Orde an el Consell d'Estat. El Ministre, lluny de fer gens de cas de tot aixó, confirmà la Reial Orde de 31 de juliol i manà an el Delegat d'Hisenda d'aquí que s'apoderàs immediatament dels bens i propiedats del Santuari de Lluch. El Delegat dia 5 de setembre notifica an el Rt. P. Prior les ordes que tenia del Ministre per que les complís i entregàs tots aquells bens i propiedats del Santuari i davant el Rt. P. Prior aquell mateix *Administrador substitut* amb un estol de guardia civil i Carabiners, exigint l'entrega de dits bens. El Padre Prior s'hi nega, protestant ne àmb gran energia i ple de santa indignació; pero aquell enviat de la Reial Hisenda feuson cap envant, i desde el dia 6 fins el dia 13 (setembre) s'apoderà de tot lo del Santuari, sense exceptuar res; ni esglesia ni rectoria ni altre edifici ni cap pam de terra. Lo Rt. P. Prior comunica tot aixó an el Bisbe, que protesta de tot alló davant el President de Ministres i recorregué an el Nunci del Papa, demanant-li adjutori. Dia 14 de setembre el Delegat d'Hisenda comunica an el Bisbe que la seua instància el Ministre l'ha rebutjada i que li mana el Ministre *incautarse* immediatament dels bens i propiedats del Santuari. Aquí fonc que aquell Bisbe heróic publicà, dia 15 de setembre, aquella memorabilíssima *Circular 221* contra l'incautació ilegal, anti canònica i injusta de tots vents, dels bens del Santuari de Lluch, recordant l'Excomunió que el sant Concili de Trent (Sess. 22, cap. 11) i la bul·la *Apostolica Sedis* fulminen contra qualsevol clergue o llec, anque siga Emperador o Rei (i «Nos afegim, «deia el Bisbe, «anque sia Ministre», que «usurp», sia com sia, «la jurisdicció, bens, censals, fruits i qualsevols obveccions de cap esglesia» o «benefici», fins i tant que haja restituit lo «usupart» i l'haja absolt el Papa. I llavó deia en rudes: «El Sr. Ministre d'Hisenda ha incorregut en excomunió»; i, si jo consentia en l'espoliació de Lluch que ell ha comesa, també estaria excomunicat»—Aquesta *Circular* del Bisbe fonc una bomba, no sols dins Mallorca, sino dins tota Espanya i a l'extranger; tota la Premsa espanyola la

publicà i la catòlica de França, Bèlgica i d'Italia. Fonc tan forta aquella bomba que tomà del Poder, no sols el malanat Ministre d'Hisenda, sino tot el Ministeri i el nostre Bisbe heróic rebé centenars d'enhoresbones, no ja de Mallorca, sino de tota Espanya. Resultà tan gros l'estrai que feu per salvar el Santuari de Lluch i n'hi vengueren tals disgusts de qui ell mai havia d'esperar, que la seua salut ja massa esfondrada d'abans se'n resentí tan fort que dia 14 de novembre següent, el dematí el trobaren mort dins el llit ¡Al cel sia ells i tots los cristians difunts! Aquell cop tan avengut que havia donat an el Govern d'Espanya, es ver que el va dur a la tomba, però salvà en realitat el Santuari de Lluch, perque el novell Ministre d'Hisenda, i tot el Govern de que formava part se demostraren desitjosos d'una *solució pacífica*, a on no hi hagués vençuts ni vencedors i el successor del Bisbe Cervera, que fou Mn. Campins, primer còme Vicari Capítular S. V. i llavó còme Bisbe trobà més bona acullida dins les regions oficials en les passes que donà i en les gestions que feu, plenes de prudència i d'energia per arribar an aquella *solució pacífica* que salvàs la situació del Santuari de Lluch, com ho arribà a conseguir, segons anam a veure. Poc abans de morir-se el Bisbe Cervera havia induït el Rt. P. Prior de Lluch i Mn. Jeroni Veye antic *col·legial* del Santuari, a moure plet contra les Reials Ordes de 31 de juliol i 4 de setembre (1897) davant el Tribunal de lo Contenciós-Administratiu. Aqueix recurs suspengué els efectes de tals Reials Ordes. Se dicta la suspensió dia 16 de desembre, la comuniquen dia 5 de janer (1898) an els *recurrents*. El Vicari Capítular Campins envia a Lluch l'Exm. Sr. D. Jusep Socés i Gualoli còme Delegat seu per rebre de l'Estat els bens i propiedats del Santuari, i el Delegat d'Hisenda hi envia un tal D. Miquel Vidal per entregar-los-hi en nom de l'Estat per tot el temps que duràs el plet. Així se feu; el Rt. P. Prior tornà administrar aquells bens i propiedats, i el plet seguí el seu curs. El Bisbe Campins se desteixinà tot quant era dable per que el Santuari guanyàs, fins que dia 14 de març de 1901 vengué la sentència, que el Delegat d'Hisenda de Balears comunicà an el Bisbe dia 22 d'agost, la qual declarava fortes les Reials Ordes de 31 de juliol i 4 de setembre de 1897 que manaven l'incautació dels bens i propiedats del Santuari de Lluch. Lo Rt. Prior i el *col·legial* Mn. Veyn havien somesa la questió an el Tribunal de lo Contenciós-Administratiu, i no quedava altra remei que sometre-se a la sentència que aqueix dictava. El Bisbe Campins no hi va veure altra sortida, ni n'hi havia altra: Lo que ell procurà, i ho conseguí, treure tot el partit possible d'aquella situació anguniosa. Dia 30 de setembre (1901) l'Esglesia de Mallorca entregà a l'Estat aquells ditxosos bens de Lluch (*Ca-s' Amitger*, un molí fariner de la mateixa possessió, *Menut, Binifaldó, Es barracá, el Clos de Ca'n Maria*, una casa-posada a Inca, una altra a Muro i una altra a Pollensa: total, quatre possessions, que feien entre totes unes mil trecentes corterades, casi casi tot muntanya i garriga. A l'acte d'entregar l'Esglesia tot aixó a l'Estat el Representant del Bisbe, l'Exm. Don Pere Sampol i Rosselló, feu constar, segons les instruccions que tenia del Rdm. Campins: 1.er Que la casa que

(1) No hemos podido ver la obras del Padre Delehayé que cita el Sr. Ferrá.

la Mare de Deu de Lluc tenia a Muro, desde el moment que deixava d'esser de Lluch, passava a esser propietat de l'església de dit poble i el seu valor s'havia de fer dir misses en sufragi del qui l'havia deixada a la Mare de Deu de Lluch; 2.ª Que també se reservava reclamar que l'Estat indemnisi el Santuari, entregant li una *lâmina del Deute Nacional* que don uns interessos equivalents an els censals del Santuari de que s'apoderà l'Estat en virtut de la llei desamortisadora de 1.er de maig de 1855; 3.er Que, considerant que lo que la Sentencia del Tribunal Contenciós-Administratiu (14 de març 1901) exceptuava de l'incautació, no bastava per satisfer les necessitats del Santuari, puis se concretava a l'església amb el pati de davant, les habitacions del Rector o Prior, Capellans i Escolania i les destinades a pelegrins amb llurs corresponents corals, patis i placetes i dret d'aigo (dia 14 de març de 1901 l'Estat ja se demostrava més generós i considerat que dins el setembre de 1897),—demanava: a) el pujol, tot alzinar, de darrera el Santuari a on segons la tradició trobaren la veneranda figura de la Mare de Deu; b) el clos anomenat *Ca'n Maria* que hi ha entre dit pujol i l'hort rectoral; c) el molí primer que mol amb l'aigua que rega l'hort i que sempre ha servit just per fer farina pel Santuari; d) el caminó que du a dit molí amb el corralet que l'enrevolta i el dret d'aigua que mou el molí i rega l'hort rectoral; e) la *Font-Cuberta* amb lo corralet de davant a on se posa la gent per anar-hi a beure i l'ample camí o passeig que de la *Font* va an el Santuari, a on els pelegrins deixen els carros i los serveix i per anar i venir i no haver d'estar encaixonats sempre dins l'església o dins l'ostatgeria; 4. ¹ que se faci segons les lleis concordades entre la Santa Seu i l'Estat la permuta dels bens del Santuari, com és de rigurosíssima justícia. Totes aqueixes reclamacions que, a l'acte d'entregar l'Església dits bens a l'Estat expressà en nom del Bisbe l'Exm. Sr. D. Pere Sampol, les formulà amb tota solennitat i gran eloquencia el Bisbe dia 22 d'octubre següent (1901) an el Ministre d'Hisenda, demanant també la casa-posada d'Inca. El Ministre accedí dia 21 de maig de 1903 a tot lo que reclamava el Bisbe, i dia 3 de desembre l'Estat ho entregà solemnement a l'Església, i així s'acabà la famosa qüestió dels bens de la Mare de Deu de Lluch, i s'acabà de la manera millor i més ventajosa pel Santuari que hi havia que esperar; i acabà tan bé, de teulades en avall, per lo que s'hi desturmejà el Bisbe Campins, apellant a tots els remeis honests imaginables, enviant i mantenint a Madrid, tot el temps d'aquelles reclamacion, una persona entesa que hi estigués sempre damunt, instant el Ministre i tots els subalterns del Ministeri d'Hisenda que haguessen d'intervenir en la concessió d'aquelles reclamacions. Dia 5 d'octubre del mateix any manà una Reial Orde que s'entregàs an el Bisbe de Mallorca la *lâmina intransferible* del Deute Nacional del tres per cent que donàs uns interessos equivalents an el producte anyal dels bens del Santuari de Lluch de que l'Estat s'era incautat, *lâmina* que no arribà a mans del Bisbe fins dia 8 d'abril de 1905, pero arribà a la fi, gracies a Deu.

Es una glòria grossa ferm del Bisbe Campins aqueixa solució que conseguí que tengués la qüestió dels bens del Santuari de Lluch.

Més envant ja parlarem dels altres grans beneficis que feu amb el temps an aquest venerable Santuari.

Nova Bula de la Crusada

Bondat de pare

Vertadera bondat de pare brilla en la novíssima Bula que ha publicada el Papa Benet XV, dirigida an els faels d'Espanya. Fent-se càrrec de la fluixetat no sols corporal, sino també moral, de molts de fills seus espanyols, acaba de ajugerar, de una manera notabilíssima, la llei del dijuni i de l'abstinencia.

Es un pare que no vol exposar a sos fills a proves superiors a les seues forces. Per això lleva multitud de dijunis i endolceix l'abstinencia.

Veja el lector quins són els privilegis que concedeix la Bula en quant a dijunis i abstinencies, a part d'altres molts, referents a altres coses.

1. Se concedeix l'us de condiments de sahim, ous i lactinins, sense limitació de dies, de menjades ni de persones, inclús en los dijunis i colacions.

2. Se suprimeix per tots els dias de dijuni i diumenges de Corema la llei de no promiscuar.

3. Se reduheixen els quinze dies d'abstinencia, que antes hi havia, a sols tretze, que seràn els set divenres de Corema, els tres divenres de les Tépores que cauen fora de Corema, les tres vigilies de Pentecostés, Assunció de la Mare de Deu i Nadal, encare que aquesta se traslada al dissapte pròxim anterior de les Tépores de Sant Thomàs.

4. Els 59 dijunis que antes hi havia, se reduheixen a 24, que seràn els dimecres, divenres i dissapte de Corema, i les tres vigilies de Pentecostés, Assunció de la Mare de Deu i Nadal.

5. El cap de familia o la mare podrà prendre un indulte collectiu per tota la familia que no passi de 6 membres, inclús els dependents i comensals, encare que cadascú ha de tenir la Bula de la Crusada.

6. Els pobres no necessiten cap Bula per gosar dels privilegis dits, ni tampoc venen obligats a resar res per disfrutar-los.

¿Qué diràn davant aquestes disposicions molts que volen passar com a cristians i sols ho són de nom? diràn, de segü, que el Papa fa lo que vol que ja no hi ha Corema, que porem fe lo que mos dona gust i gana, que lo que els capellans volen són dobles, i coses semblants. Les mateixes arrieses de sempre, i perdonau l'expressió. No hi ha pitjor sort que el que no vol ohir. Els capellans fins aquí, necessitaven més Bules que ets altres, i per lo tant ses llimosnes que havien de donar per disfrutar dels privilegis de la Bula, eren més crescudes que ses dejs simples feels. Amb això veureu es seu negoci.

L'Iglesia en tot lo que mira a la fe o a la moral és inmutable; pero en lo disciplinari no, ni molt menos. Així com pot llevar dijunis i abstinencies, los pot posar.

En tota Societat perfecta i ben organizada té que haver-hi una autoritat que mani i disponga. Com es Govern d'una nació té poder per donar o llevar lleis, amb tal que no siguen contra sa llei eterna, natural, o divina positiva i també canònica, i ningú dupta d'això, en no ser un loco, l'Iglesia o el Papa, que és el seu Cap visible, pot també donar-les p'els feels, o siga p'els seus fills.

Es poder de ses claus que li donà Cristo, segons el sant Evangeli, és aquesta autoritat omnimoda de lligar i deslligar les conciencies. Qui això no creu és un catòlic fals, no és vertader catòlic.

Lluny, idò, de criticar an el Papa per aquesta novíssima disposició sobre els dijunis i abstinencia en favor d'els fills d'Espanya, hauriem de donar-li les més cumplides gracies, i no deixarmà de proclamar per totes parts la seua bondat de pare.

X.

¿Veis aquest tipo tal-qual que pareix una calandria? té s'empresa funeraria, i se viu de brou de llantia per aumentá es capital.

Es trabai de nit a n'es forn

Un escritor italià molt conegut, De Amicis, diu que tot trabai fet en sa nit es físicament perjudicial, encare que siga voluntari i espontani, i que fet per forza, imposit per sa necesidat e-hu es molt mes encara; i si aquest trabai es habitual, se fa cada dia, llevonses es perjudicial no sols físicament, sino també moralment, perque capjira es habits i costums de sa vida fonementals en ses lleis naturals i cada una a n'es trabaiadors a viure decantats de sa vida de societat. I diu després aquest mateix autor que si es trabai de nit a n'es forn fos una necesidat absoluta, seria una necesidat dolorosa i molt de playner; però que imposada per sa sola costum, es una injusticia de que tots en tenim part de cupa.

Molts son ets inconvenients físics des trabai de nit, tants que es doctor Epstein de Munich, no dupta amb afirmar que condueixen a sa ruina total de sa salut.

Ses malalties de ses vies respiratories, de sa circulació i d'es cor son molt frequents entre es fornés lo que fa que se'n muiren relativament molt més que entre ets obres d'altres oficis.

Es Dr. Lesieur, director de s'Oficina municipal d'higiene a Lyon, deia que: «ses condicions actuals amb que se fá es pá, son molt deplorables tant per ets obrers com per es públic; i es trabai de nit, esencialment malsà i depriment, n'es en gran part responsable d'això, perque a sa seva insalubridat innegable, i a n'es grans mals tant físics com morals que produeix, se deu principalment, sa espantosa disseminació de sa tisis entre es fornés. I acaba diguent que considera sa prohibició de sa fabricació nocturna d'es pá, com una reforma d'interés no sols corporatiu i obrer, sino també, i en primer lloc, d'interés general».

Es doctor Courmont, professor d'higiene a sa Facultat de Lyon, proposava com a remei dues reformes urgents, i an es pareixer, esencialment unides una amb s'altra: pastar amb màquines i trabai de dia. I es mateix doctor hi afegeix, que es forné tísic, per de pronta contamina es seus; és dins sa seva familia un perill permanent, sa llavor d'un mal hereditari. Contamina llevonses o hi ha molt de perill al meros de que contamina es públic, sa clientela d'es forn, perque admitint i tot que sa pasta demunt sa que ha trabaiat, suat

i tossit, s'haja purificat amb so foc, (lo que es molt discutit, n'hi ha molts que no hi están conformes) quant el treu d'es forn el torna manetjar, i torna rebre es seus alens, i llavonses ja no torna a n'es forn, sino que es cap de temps, el se menjen es clients i això no una vegada o dues, sino cada dia, tots es dies. I de pá en menja tot-hom!

Es trabai nocturn te ademés molts d'altres inconvenients morals i socials, perque es meteix temps que cansa es cossos, produeix d'anys molt grossos a s'anime d'es trabaiadors, impedint-los es progrés intelectual de que tant desitjosos van ets obres, i decantant-los de tota vida de societat, fent casi imposible sa vida de familia, com e-hu demostra es que la major part de fornés no se casen, continuen fadrins tota la vida. Sa vida social també se pot dir que es nula entre es fornés; i així apenes veim sindicats i societats de fornés, i encara es que veim son de molt poca força i de poca influencia social, degut a la mala organició i falta de contacte i unió entre es fornés.

I si cualcú nos deia que suprimint es trabai de nit an es forn no podriem menjar es pá blan, noltros li contestariem tot-duna que no es ver, que tal cosa no succeiria, perque amb ses màquines per pastar que avui en dia están ja bastant introduides i que no hi hauria de haver forn que no n'hi hagis una, comensant a pastar a les quatre o a les cinc d'es matí a les set o set i mitje podriem ja anar a recuir es pá cuit ja, ben blan i calentet. I an això e-hu prova M. Gustin Godart a n'es projecte de llei contra es trabai de nit que l'any 1909 va presentar a sa Càmera francesa, i practicament e-hu confirma s'exemple de Milán i altres ciutats, aon cada dia se fa així, i negú en té cap de queixa que donar.

¿I qué es lo que s'ha fet per conseguir sa supressió d'es trabai de nit an es forn? Quins resultats s'han conseguits? Com está sa qüestió a Espanya i a l'Extranger? Això será materia per un altre article dalt L'AURORA, un altre dissapte, si Deu ho vol.

ES CAPITÀ ARANYA.

Es corté de pollastre

Dos atlots pussès, que nomien Nicolau i Jordi, dugueren un die carbó d'ausina per cremar a sa cuina d'una casa de senyós, i després d'haverlo dexat, es cuinè va entrar e dins es rebost per dar-los cualque golosina. Enpenes havia girat s'esquena es cuinè, en Nicolau va nyipar a dins una olla, que estava an es foc, un tentador corté de pollastre. Veurerlo i pegarli manotada va esser totú; però totduna li entraren escrupols i mirau quin' una se'n pensà. Agafa es corté de pollastre, l'afique dins una butxaque d'en Jordi, i diu: Quant es cuinè tornarà, se darà conte de que li falta aquest bon troç i demarà qui l'ehi ha prés, Tu contestaràs que no has estat tú i jo li diré que no l'he amagat i que me pot regonexer per totes ses butxaques. D'aquesta manera no direm cap mentide, i tampoc haurém robat, perque, ¡vols que t diges! un corté de pollastre més o manco an aqueis senyorots, no los vá ni los vé.

Es cuinè tornà es cap d'una estona, i amb una uyade se donà conte de que li havien pispat es troç de pollastre.

Se girà an es dos bergantells i los preguntà: ¿Qui ha prés un corté de pollastre qu'hei havia dins aquesta olla?

I en Nicolau i en Jordi contestaren tal i com havien convingut. Però es cuinè, que no tenia un pel de beneit va replicar: Jo per mi ets tú, Nicolau, qu'has tret es pollastre de dins s'olle; i si no miret sa-mà i la voràs tota soia-

da de grassa, i tú, Jordi, la tens dins sa butxaca perquè veig com te regalima es brou cames avall. Jo no sé com no vos moriu de vergonyes. ¿Vos pensaveu qu'hauria cregut en voltros, o que se vostre mala acció hauria passat desapercibuda? Ses mentides, encare que se vestin de veritat, sempre son mentides i ses males accions tart o prest se descubren. Rés; tornau-me lo que m'heveu prè i anau, recordauvos sempre de lo que vos he dit que vos servirà de molt de molt per viure bé i horradament.

FAR

Vaja un aixida!

Feia poc temps els galls havien deixada sentir sa veu per primera vegada.

El jorn es desxondia ennuolat i el rellotje de Cort deixava caure les tres i mitja—¡Bon hora per dormir a la regalada!

Per los carrers de Ciutat, silenciosa i reposada, es veien passar sovint agrupacions diverses que és dirigien a una part determinada; un boliquet amb una mà i unparaiguet amb l'altra, eren los companys de la seva nocturna aparició.

Els ciutadans, que tenen l'anomenada d'axicar-se quant el sol ha escalfat la porta de la cambra, aquell dia, incitats per un dels amors patris més sagrats, deixaven el ben-estar casolà per emprendre una aixida, a gloria de Ramón Lull, cap a la montanya de transfiguració, a la peana de la magestática figura del gran Mestre mallorquí.

Randa, en el bell santuari de Cura, havia de ser la festetjada.

L'estació del tren estava replena; cadascú cercava el seu cotxe; mos ulls terbols encare no distingien les fesomies de mos companys, però, així sí, veien d'intre els vagons gent de totes les classes socials: Senyors d'alta alcurnia i humils trebaiadors, sacerdots constituïts amb dignitat i seminaristes de beca vermella i color de cel, i en mig de tots, els bondadosos Pares Franciscans, dirigint el bon ordre de la peregrinació de Terciari de Sant Francesc de Ciutat.

Tres tocs de campana i un siulo de la màquina motor, foren la senyal de la partida; tots cristianament mos senyarem i amb la pau de Deu començarem el viatge.

La veu—¡ja som a Algaida! i un remoreig de cançons lulianes, ems feren veure que havíem arribats; tota la gent se colocà a dintre els veicles preparats per fer la travesia de l'estació fins a Randa, passant per dins Algaida.

¡Quin camí més delitós!—L'entusiasme i la contoria es tramiten, talment una corrent elèctrica, del una a l'altra carratèl·la; per tot arreu del camí ems esperaven infantons bellugadissos de cares morenes, que veent els pelegrins de Ciutat, badaven uns uions com olivetes; les madones algaidines anaven a plaça, panera amb mà, per fer la compra per tota la setman els vellets, alçant el bastó que los aguantava, ems daven la benvinguda.

¡Quin goig!—La muntanya de Randa ja apareixia, amb tota la seua magestática grandesa, a nostre presència; un dolç embat, replè de perfum campepol, ems donava vida; Tot era bell a nostres ulls, fins la claror tərbola del sol amagat darrera la nuvolada, com si lo nostron P. Sant Francesc hagués posat al germà reclús, per no molestar a sos fills benvolguts de l'illa deurada.

Sens dar-nos compte havíem arribats a Randa.

Randa, un poblet humil enrrevoltat

de cirerers i murta, de ciprers que puguen cap al cel com un sospir, de siquioles ont l'aigua i canta, el codonyer hi dona sa fruita regalada...; un bell idili en primavera

Les campanes repicaven, mentres eren rebuts per los Rectors del poblet i Cura juntament amb el Batle que portava la seua vara venerable; tots ems donaven la benvinguda, un mateix goig ems lligava els cors fent-ne una sola ànima.

L'església de Randa era petita pel nostre peregrinatge; les banderes representants de los terciaris del pobles, omplien l'altar major, la *Salve Regina* vibrava desota les naus del temple, com una pauma trionfal.—Era el primer sorp del nostre cor a la garrida Verge de Cura.

Els penons al aire i tot cantant comensavem a puguar la costa;

*Pugem a Cura l'alt santuari
d'on la polada prengué Ramón ..*

era el càntic que sortia de tot els llavis, passant, com ona de la mar, per dalt la multitud entusiasmada.

Començarem el sant rosari—¡Que dolç era el contar-lo!—Com un joell de ricas perles es naven embanlant l'una amb l'altra les *Ave Maries*, cad'una d'elles semblava dar-nos força per puguar.

*Venim i en teixirem
carones a Maria,*

es sentia ressonar per les valls de Randa al acabar cada misteri de la santa devoció.

Tocavem ja les parets del vetust col·legi, quant de tots els pits brollà amb tota la dolçura dels nostres cors, altra volta, la *Salve Regina* que s'acabà al peu de la Divina Sulamita

Tot lo que passà durant el dia dalt la montanya luliana no es pot dir; una una emoció es tenia amb l'altra, i el cor gosava, i la llengua contava, i la vista s'espaiava contemplant l'immensitat.

La comunió, devotíssima, predicà breu sermó el P. Samuel Capuxi—¡que dolça fonc la seva plàtical un sant aroma de Ramón Lull la perfumava per tots els caires.

L'ofici, bó de tot; aquell sermó de D. Miquel Costa; quina noció l'embanava!—a ses paraules pareixia que la montanya de Randa palpitava grandesa; sa historia la consagrava; Lull hi prenía ales potens per anunciar l'amor de Deu fins al terme del món.

La benedició de la primera pedra, fonc de lo que més impresionà los pelegrins;—Cura, l'antic santuari abandonat, sentia rebullir nova sanc en ses venes, l'exuberancia vital no cabía en son pit i preveia un aixamplent de cor.

La cova del Beat es sentia bategar de gaubansa a les paraules commogudes del P. Fornés, contant el fet de Ramón, unit amb la creu, fill exemplar de l'escola franciscana; d'aquest lloc es veia l'aixampliment de la plana, la patria de Ramón i la mar blava que es confonia amb lo cel blau, així com el cor de Ramón en carn, inflammat per l'amor semblava esser un àngel.

El peregrinatge no havia acabat encare, ems quedaven per visitar Sant Honorat i Gracia.

Sant Honorat; breçol de la congregació de P. P. Missioners dels segrats Cors i eremitatge de fidels sirvents de Deu de més enllà del sitgle XV; l'ermità Biel ens rebé a la porta: un vellet de barba gelada i veu tremolosa, tots li preguntavem, tots ems encomenavem a les seues oracions, i ell responnia a tots i ens animava an el peregrinatge cap a l'eternitat.

Gracia; al contemplar l'altaria del tavallat penyal que fa de dossier al santuari, de tots els llavis sortia una expressió de sorpresa;—¡Que pell aquest paratge!—Fonc la seva vista el darrer glop de mel que la nostra ànima assaboria aquell jorn de tan delitoses im-

presions. ¡Adeu, montanyes lulianes! ¡Adeu!—L'ànima i el cor bategaven amb el mateix ritme de benanrança... havia estat un dia plé.

El tren partia, la darrera canço de despedida brostava de nostres llavis, un aixampliment d'impressions confusament ems tenia l'enteniment torbat.

A les set baixavem tots a l'estació de Ciutat i ens dirigíem a Sant Francesc, deixant arreu: perfums de montanya i axents de cor entusiasmats, la darrera canço sortia de nostres llavis.

El *Tedeum* deliquiós volava per les voltes de Sant Francesc i la benedició papal devellava dalt nostres testes humiliades. La festa s'era acabada. Un ¡Viva Ramón Lull fill de Mallorca! resonà dins el Temple; fonc l'Adeu final.

Tot el peregrinatge es desfeia cap a ses llars a contar les delícies fruïdes en tan simpática aixida. Havia estat gròs, el cor estava plé.

¡Vaja una aixida bella!

S. G. Terciari

Ciutat de Mallorca—1915.

Notícies Històriques

Imatge de Ramón Lull

Suceí, dia 6 de Juny de l'any 1699 que l'imatge del B. Ramón Lull, que tenien a l'Universitat Luliana gordada dins la sala de Teologia, va desaparèixer sense sabre per on.

Dia 12, devers les 7 del matí, a dins la mateixa Universitat, just devora la porta, se trobaren tot destroçats el cap, les mans i els peus junt amb una inscripció que deia: *inter hereticos locum*; i a devers les 8 d'aquell mateix matí, se descubrí dins el convent de St. Francesc, devora la cel·la de Fr. Jaume Capdebou, professor de l'Universitat, el còs d'aquella mateixa imatge del doctor lluminat.

La consternació general que aquest fet execrable produí fou ben intensa. Perque, com deia el bisbe, Pere d'Aragón, qui llevonnes e-hu era de Mallorca, a una carta amb motiu d'aques fet publicada, la qevoció del Màrtir estava a les hores ben arrelada dins la ciutat i reïne de Mallorca, i estesa per moltes altres parts de la cristiandat; i per decret de Urbà VIII havia estat lilegitimament confirmada i aprovada dia 13 de març del any 1625; l'experiencia demostrava també lo molt agradable que ella era als ulls de Deu, amb los molts de miracles que desde temps enrera, i encare llavonnes tots els dies s'obraven per la seua valiosa intercessió.

Per això, quant el Procurador fiscal esglesíastic li delatà lo suceit, demanant se fessen les corresponents diligencies per trobar i castigar l'autor de tal profanació, no dubtà gens en procedir en la forma enérgica que les circumstancies exigien; i dia 26 del mateix més foren publicades les lletres episcopals manant compareixer personalment dins el terme de nou dies, baix de pena d'excomunió, a totes aquelles persones que de qualsevol manera haguessen comès o cooperat a l'antedit delictes o a les que de la seua perpetració en sabessen donar clàricies.

Va esser això motiu també, perque aquell mateix dia fulminàs excomunió major contra aquells qui a l'entendement s'atrevisen a calumniar la Doctrina de Ramón, o a inferir injuria alguna contra la seua imatge.

Els bons mallorquins no volgueren que l'honra vulnerada del estimat e insigne compatrici quedàs sense la deguda reparació. Així va esser que els dies 9 i 10 d'agost d'aquell mateix any se feren grans festes a honra seua, festes que se celebraren amb tota solemnidad dins la nostra Església Cate-

dral. Dia 10 el cap-vespre, per acabat, se feu una processó lluidíssima que recorreu els carres principals de ciutat adornats a honra del Beat; assliren an aquesta processó l'Universitat Luliana en plè, el Bisbe i el Virrei qui amb una gran multitud de poble anaren desde la Seu fins al Convent de St. Francesc per venerar-hi solemniament les reliquies del venerable Màrtir de Bugia.

D'aquesta manera se dignà Deu, perinetet d'aquel fet abominable, ensalçar més la fama i gloria del nostro Ramón Lull.

SARETILL

La mort ataba ada ⁽¹⁾

Axò era un mestre que tenia un dexeble i per donar-li una mostra de lo molt qu'el preferia demunt ets altres, quant ja li hagué ensenyat tot lo que sabia i un poc més, un dia l'agafa i li diu:

—Mira, molt de temps fá que rosegues ses anques demunt es bancs de s'escola i are qu'es venguda s'hora d'anar'te a pendrer un ofici per gonyar-té ses sopes de cada dia, te vui concedir abans sa gracia que me demanis; com tu saps jo som un bruxot molt poderós i no obstant mai has dit aqueixa boca es meua.

—¡Bon caspitol-lo idó! digué s'atlot sortint com un pinyol de cirera, m'agradaria ferm que tota persona nada que pujàs dalt una parera que tenim dins es corral de ca nostra, no'n devalli fins i tant me don gust i gana.

—Concedit e-hu tens, digué es mestre.

L'ondemá es dexeble torna tocá comparació a s'escola, demana es mestre i li diu:

—Jo era vengut per demanar-li un altre gracia i es que tota sa gent que en s'hivern vé escaufarse an es fogueró de ca nostra per treurer-se es fret d'es moll d'ets ossos, no se puga decantar d'es foc fins i tant tengué es meu permis. Ha de contar, senyó mestre, que tot lo sant dia ca nostra es un carreró fet de joves i veis que venen a prendrer hi agombol, enrevenats de fret, amb sa goteta a sa punta d'es nàs.

I ja qu'he posat fil a l'aguia i tan mateix no li vendrà a un pam ni un tros, si no es massa demanar, també voldria que totes ses vegades que jugi amb so joc de cartes que tenc, sempre guanyi!

—Concedit e-hu tens tot, digué es mestre. ¿Vols res més? no sia cosa que demà vengues també a cercar qui te ous de avui.

Es dexeble donà ses gracies an es seu mestre i prenguent porta fora, no'n tornà voure la pols d'ell.

Passaren anys i més anys i aquell atlotet en començà a dur un bon conte.

La mort un dia cerca es llibre vert a on hi te assentats es noms de tots es vivents i tot girant fuies i repassant es noms, aglapeix es d'aquell dexeble qui ja havia doblegats es cent.

¡Bon remissa de moro que no peca! exclamà la mort. ¿i com dianxes m'espasat per maia aquest regitzer? Ja es ben hora de anar a voure com se troba de doblés fets.

L'ondemá dematí no tengué vessa la mort d'axecar-se més prest qu'ets altres dies tanta era sa curolla que duia de fer una escomesa an es dexeble d'aquell mestre bruxot.

A trenc d'aua la mort ja era partida feia estona. Camina, caminarás arriba a ca aquell veiaro, en contes de dur lo-se'n amb ella.

—Alabat sia Deu, digué tot d'una que posà peu dins ses cases.

(1) Aquexa rondaia popular de Montferrat es consemblant a sa mallorquina «El Bon Jesus i St. Pere i l'Amo des Tossals Verts» que Mossèn Alcover recullí dins es tom IV del «Aplech de rondaies mallorquines».

—Per a sempre sia alabat. Amen, respongué una veu que semblava sortir de lo més endins d'es segon aigües i qu'era d'es veiet dexeble.

—Jo era venguda, digué la mort tot d'una que aquell comparegué davant perque es hora de que vengueu amb mi. Supos que ja m'hauren coneguda.

—¿Qui no vos conixerá, tan margrel·la, desustada de popes i més seca que l'idol. Pero axò de venir amb vos are mateix ¡vaja quins fideus més clars son aqueis! I creis vos que tan bó de fer e-hu tenc jo. Asutxuaxi e-hu dexau tot en orris per estrenyer-li, i... mestre Juan escriu? Pero si tan resolta veniu de no tornar-vos-ne tota sola, al manco dexau qui acabí d'enrengar algunes coses que havia començades i que seria un pecat no donar les es val Deu ¿Es segur que sereu afectada de peres? demaná es veiet a la mort.

—Vaja, si e-hu som, respongué aquesta. M'hi podrien parar una lloa i se cert m'hi dexaria agafar.

¡A re mil dotzenes de grosses de mistos, de mort nostra! s'exclamá aquell veiet. ¿I com no e-hu trobada encare cap bona anima que vos inflás sa corpora de peres i al manco faria més rumbo?

Teráu, idò, enfilau-vos dalt aquella parera que veis dins es corral i menjau-né a voler i mentres tant cap des dos perdrem es temps.

Com la mort anava tan primeta de lloms, amb dues premudes que pegá li bastaren per encamellar-lo dalt sa parera tota carregada de peres qu'era, una maina.

Ell li tenc de pegá sa gorra an'aquest pagés, deia la mort tota afamegada duguent una pera en cada mà per fer més via i retrer-li sa feina Perventura no m'hi tornaré veure pus a menjar-ne tantes i amb so permis d'un amo tan bó.

Idò are que e-hi som, fora perdre es bossi amb retòriques.

Es cap d'una bona partida de temps de menjar peres com un aligó i d'haver cobrada més força que si hagués menjada una vuitena i quatre arengades, trobá que ja havia acabades ses feines dalt sa parera i per axò prova de pegá un bot en terra Mes llavò vengué lo bó. De cap de manera poria debotar.

¡Bon recamisa i va una! deia la mort mirant d'un vent i altre de sa parera ¿que será cosa d'haver-mé enganxada a part o banda? Torna mirá, fins que malpensant-se si poria ésser allò un embolic d'aquell veiet se posa a cridar fort i espès:

—¡Oh bon veiet dexem devallar d'aquí dalt! ¡No digues res a nigú i te concediré, si los vols, cent anys més de vida! T'ho deman en nom d'es fossès del mon que ja començen a fer seguit un badais ben llars i espessos de fam, perque fa temps que no han enterrat nigú i si no se compon s'ofici segurament l'haurán de dexar en banda per anar a cercar altres pastures o si tan calent e-hi duen es cap i jo estic més temps empernada així, es millò dia los trobarán en terra frets, després d'haver fet es cucc. Considera es desconhort de tants de genres quant vouen que me torb a fer sa passada per ca seua.

Vaja, no juguis més amb mi que an ès temps que mos trobàm no es hora de jocs i sobre tot, no sies més tudosa, que faig falta a altres parts, no se com no e-hu veus. Tot compatint-se es veiet de la mort i caiguent-li bé cent anys més de vida que aquesta li concedia, es cap i la fi dona ordre de que pot devallar de sa parera i... ¡sè cert que no anà pus de peres!

Passá temps i més temps després d'aquesta feta.

La mort un dia se treu sa llibreta verda i aglapeix que an aquell veiet li han tornat passar es cent anys que li duia en conte.

—No res, diu la mort, demà fent dues passes l'aniré a voure.

Així e-hu fé. Quant l'ondemà arribá a ca's veiet, després d'haver-lo escómet i pegada una uiada an es corral per voure si encare voria sa parera, li diu lo que fá el cas i es vent que l'havia duita.

¡Bon re-cetre! exclamá aquell veiet que ja anava amb sos morros p'en terra, ¿amb aquest fret que gela heu gosat venir? Ja es molta sa devoció que demostrau tenir a la casa, venguent amb aquesta gelada. Pero a més mala part haguessu poguda topar.

Arrambau-vos devora aquest foc que e-hi fá un está d'angels i mentres vos treureu es fret d'es peus, jo acabaré d'arreglar un parei de feines que no les puc dexar per demà.

Es veiet s'en va an es llenyè i comença a dur fexos i més fexos de llenya, tirant-los dalt es foc perque sa flamada s'axecás mes amunt i així tal volta en faria també d'un pic aquella cara de pocs amics que s'escaufava.

Aquell foc arribá a ésser un infern d'encés, i ses flamades de tant en quant llepaven ets ossos de la mort qui s'en decantava cada pic lo que poria, perque no anava d'aquelles afalgadures.

Quant la mort tengué es cosset ben calent prová d'axecar-se, pero tot lou de bades perque havia romassa com a aferrada an es lloc a on seia.

—Sobre tot, digué, no'n nexen de cent en cent anys de pimpollos com aquest veiet.

Cent anys més tenc per donar-vos, si m'escoltau, ¡oh veiet de la guimal! No aneu de més berbes, que si no me torraré aquí ets ossos de viu en viu.

—¡Vaja, idò, digué aquell jaiet amb sa llengo baldufenca, vos don llicencia per anar-vos-né i si tan bé vos e-hu campada cada pic que sou venguda, en torná e-hu de venir en sa vida avorrida.

—Sobre tot exclamá la mort girant en coua, no vaig pus de ronxetes amb aquest jaiet, si no es millò dia caig soldat amb ell.

Mes com es temps mai s'atura, tornaren passar anys i més anys i es jaiet, que no feia més que afegir-ne an es fexet que duia demunt s'esquena, cansat d'anar cop piu i d'arrossegat es peus demunt aquexa terra de miseries i patiments li pegá s'idea d'anar-s'en an el Cèl.

Un dia ben dematí li envela cap a ses portes. toca quant e-hi es, surt el Bon-Jesus i li demana de que và.

—Jo era vengut perque cansat de pelegrinar demunt la terra volia entrar dins es vostro reïne per gosar amb sos angels i benaventurats.

—No podrá ésser aquesta vegada, digué el Bon-Jesus, perque en vida mai me demanares sa meua gracia i visques a la babelana.

Quant vé que no e-hi havia res que fer, pren ets atapins i s'en vá cap a l'infern. Toca a ses portes i li surt un dimoniarro lo més lleig del mon, amb més de set dies de banyam demunt es front, remanant una couota negra.

Es veiet li demana per entrar i aquell porter de l'infern li diu que tenga un poc de paciència perque abans ha de mirar si troba es seu nom assentat an es llibre des condemnats. Es dimoniarro, prest torná de mirar-ho i no tengué més remei que dir-li que s'era errat de porta, perque en lloc cantava es seu nom i no era extrany que així fos, suposat que es jaiet fins a les hores havia malavetjat en tot i per tot dur sempre es llum dret i no sortir fora d'es solc.

—No res, digué, m'en aniré an el Purgatori a voure si faig tec. Pero creu-me, que ja estic espeuat de caminar.

De ses portes de l'infern pren tot dret cap an el Purgatori. E-hi entra com a mortal qu'era i per lo tant amb qualque coseta que haver de purgar en aquest lloc i quant ja estigué rescabalat de tot, se treu ses cartes que duia i en lloc de doblés, que en el Pur-

gatori no n'hi há, se posa a jugar sa seua anima a fi de gonyar ses altres, sabent molt bé que mai havien de fallar-li es joc de cartes que duia.

Quant les hagué gonyades totes, s'en vá amb elles a ses portes del Cel, toca i li surt el Bon-Jesus.

—¿Que ja tornes ésser per aquí? li digué. ¿Que cerques?

—¿Que cerc? li respongué, entrar amb tota aquexa caterfa d'animes.

—Me pareix que hauras fet llarc en so demanar aquest pic, li hagué de dir el Bon Jesus. Tu tot sol porás entrar pero nigú més.

—Pero tant recapitoletjá aquell veiet i tant fort se posá, que es cap i la fi el Bon Jesus qu'es sa matexa Bondat i Misericordia, i com per altre part estava content de ses obres que havia fetes en aquest mon, concedí lo que demanava i tot fent-li lloc, entraren en el Cel derrera ell millions de millions d'animes que romanien entretengudes en el Purgatori, mentres se purificaven dins es foc, de ses culpes que en vida cometeren i sempre quedaren agraiades an aquell jaiet que les havia gonyades amb so joc de cartes.

Noltros tenim també unes altres cartes (que son ses oracions i es sufragis), amb les quals porem treure animes del Purgatori. Venturosos si sovint les empleam, perque d'aquesta manera tendrem an el Cèl intercessors qui mostrant-se agraits, no se canserán de demanar per noltros, mentres feim, en aquesta vida, camí cap a l'eternidat.

A. PONS

Dues amigues

(Acabatai)

Mar. Idò, Francisca, has de sebrer Que dins sa sala de rebrer M'hi dugueren aquest dia Un coxinet tot brodat, Una randa de massetes P'es bebè que tenc, calsetes I un puny de punt enlasiat; Ademés una bruseta Tota de reixellè I una gorra de perlè... Sa cosa més hermoseta. També vaig trobá un ventai Amb esquerdes de marfil I un mocadorèt de fil Amb so brodat de mosai. Una sombrilla ademés Pintada de mil colors, I un devantal molt hermós Adornat d'engage inglés Un adrés de plata i or Que sols Deu sap lo que val Amb un collá de coral I de perles lo més bó. Per últim hi vaig trobá Sabetetes de xarol Un vestit de girasol, Un bon capell i buá...

Franc. Dau per llarc i fregiu pasta Com si fosseu bunyolera... Pero n'on dexes derrera; Jo també en tenc que me basta.

Mar. Ala idò, pots comença Que jo en gust t'escollaré.

Franc. Jo no sé si te sebré Totes ses coses contá. Perque has de sebre, Maria, I lo que te dic no es farsa Que m'han duit, tot fet de garsa, Un puny per una camia. De randes n'hi ha una estesa De blonda i frivolité, Flocs de sati i muaré, Una brusa japonesa Una pulsera amb brillants Que, creumè, no saps que veus, Medalles, cadena i creus Amb perles i diamants. Llevó m'han duit un rosari Que tots es grans té esmaltats, Un parei de guants brodat I un hermós devocionari. Ademés una dotzena De mocadors de mocá, Uns telesos per brodá I un relloget amb cadena. Per últim dins un baul O cofre, lo que voldrás, Hi va haver, tu no hu creurás, Un vestit complet de tul

Amb so cordó de torsal I borles... que val un mon Un manguió i cinturón Que son de pells d'animal, Uns lentes de llarga-vista, Dos capells qu'es diuen jipis Amb sos flocs brodat de nipsis I es lasos de punt artista. Una exarpe de Paris Qu'es tota una filigrana, I un monedero de pana En forma de flor de lis I lo derré que-hi hagué Va ser un coll, que estava fet, Casi tot de punt de rét I randa valenciè...

Mar. ¡Remumareta, que coses T'han duit els Reis Francisqueta!

Franc. ¿Com t'ha agradat Marieta? Mire't amb sa qui't posses Un altre pic a xerrá.

Mar. No vui que't creguis, Francisca, Que m'haguis feta, ni pisca D'enveja, amb so teu parlá; Perque jo, gracies a Deu, No hu dic per alabar-me. Sempre he estada de paré De contentar-mé en lo meu.

Franc. I per mi es un gran conhort Pensá que de tot tendré;

Per axò, que l'any qui vé, Tenguem sa matexa sort.

Mar. Que Deu fasse que axi sia, Francisqueta d'es meu cor. Mira que t'ho diu de bó Sa teua amiga, Maria.

Franc. També som amiga teua; Me pareix no hu pots duptà....

Mar. S'amistat ha de durá....

Franc. (Despedint-se) Adeu, m'en vaig a (ca-meua.

(Una i altre s'en van).

ORTÉP

Secció local

L'II-Im. Sr. D. Antoni M.ª Alcover, Vicari Capítular, S. V. després d'una petita recaiguda que tengué la setmana passada, torna seguir millorant de sa llepissosa malaltia que l'ha tengut rendit tant de temps. Ja s'aixeca una estonata cada dia.

Deu vulga que prest recobri sa salut completament.

Demà no tendrem lluita electoral a Manacor. Ses dretes i ses esquerres s'han repartides ses vacants de s'Ajuntament, cinc per hom, donant participació a totes ses fraccions polítiques.

Els Srs. Retgidors que foren proclamats, Diumenge passat, segons s'article 29 de sa llei vigent, són aquests:

D. Monserrat Truyols Pont, don Jusep Oliver Billoch, don Antoni Mascaró Nadal, don Juan Fullana Galmés, conservadors; don Bartomeu Artigues, Ribot, maurista; don Francesch Gomila Vadell, don Antoni Puigròs Pascual, lliberals; don Sebastiá Rosselló Ferrer, demócrata; don Antoni Amer Llodrà, republicà; i don Esteve Febrer Nadal, Socialista.

S'Ajuntament que LA AURORA desitja per Manacor és un Ajuntament tot compost d'homos de religiosidat i honradès patriarcal i bons per administrar sa cosa pública.

En-hora-bona an els elegits.

Dia 8 passá d'aquest mon a l'altre la virtuosa madona Elisabet Pomar i Fortesa a l'edat de 76 anys, després de llarga i penosa malaltia sufrida amb resignació cristiana, i rebuts el sants Sagraments i la bendició Apostòlica.

Enviam el nostro condol an els seus fills i filles, i en partticular an ei nostro bon amic D. Miguel Fuster, pre.

Que el Bon Jesús haja amparada la seva ànima,

En el Convent continuen els sants Exercis per homos.

La concurrència es molt nombrosa.

Diumenge a les 7 i mitja missa de comunió general; a les 10 ofici amb sermó del P. Jaime, a les 6 del capvespre; en el Círcol, vel·lada literaria musical i acabatai dels sants Exercicis.